

Politiek en Staatsinrichting:

Angela Merkel

De eerste vrouwelijke bondskanselier

Angela Merkel werd op 17 juli 1954 in Hamburg geboren als Angela Kasner, dochter van een dominee en een lerares. Vlak na haar geboorte kreeg haar vader een aanstelling als dominee bij de Evangelische Kerk Berlijn-Brandenburg en verhuisde het gezin naar Oost-Duitsland. Merkel was bondskanselier van 2005 tot 2021.

Na het gymnasium studeerde Merkel natuurkunde aan de universiteit van Leipzig. Na haar afstuderen in 1978 werd zij wetenschappelijk medewerker aan de Akademie der Wissenschaften in Oost-Berlijn en specialiseerde zich in de kwantumchemie. Merkel promoveerde in 1986.

Woordvoerder in de laatste DDR-regering

In de herfst van 1989 was Angela Merkel mede-oprichter van de politieke partij Demokratischer Aufbruch. Van april tot oktober 1990 was zij plaatsvervangend woordvoester van de laatste DDR-regering. In 1990 sloot Merkel zich bij de CDU aan en maakte vervolgens een stormachtige carrière door. In hetzelfde jaar zetelde zij al voor de CDU in de Bondsdag. In de periode van 1991 tot 1998 was Merkel plaatsvervangend voorzitter van de CDU. Daarnaast was zij van 1993 tot 2000 ook voorzitter van de CDU in de deelstaat Mecklenburg-Voorpommeren. In de laatste kabinetten-Kohl was Merkel minister voor Vrouwen en Jeugd (1991 - 1994) en van 1994 tot 1998 minister van Milieu.

In 1998 werd Merkel gekozen tot secretaris-generaal van de CDU. Toen haar partij verwikkeld raakte in een schandaal over illegale partijfinanciering - de [Spendenaffäre](#) - nam ze eind 1999 met een open brief in de krant afstand van haar politieke mentor Kohl. Ook partijvoorzitter Wolfgang Schäuble moest opstappen, waarna Merkel hem in april 2000 opvolgde als partijvoorzitter. In de strijd om het kanselierskandidaatschap moest ze het afleggen tegen Edmund Stoiber, die de kandidaat voor de CDU/CSU werd voor de verkiezingen in september 2002. Direct na de - verloren - verkiezingen werd Merkel fractievoorzitter van de CDU in de Bondsdag.

In 2005 mocht Merkel het in de Bondsdagverkiezingen opnemen tegen de zittende kanselier Gerhard Schröder. Haar partij won de verkiezingen nipt en in de ['Grote](#)

[Coalitie'](#) die volgde werd Merkel gekozen tot de eerste vrouwelijke en de eerste Oost-Duitse bondskanselier van Duitsland.

De machtigste vrouw ter wereld

Tijdens haar zestien jaar als belangrijkste politicus van Duitsland is ze ook op het wereldtoneel zeer invloedrijk geweest. Tussen 2006 en 2020 is Merkel door Forbes 14 keer uitgeroepen tot machtigste vrouw ter wereld. Hoewel de eerste jaren van haar beleid werden gekenmerkt door bemiddeling en afwachtendheid, werd de kanselier met het uitbreken van de economische crisis in 2008 gedwongen tot het maken van moeilijke keuzes. Duitsland bepaalde voor een groot deel het Europese beleid tijdens de kredietcrisis. Op initiatief van Merkel en de Franse president Sarkozy kreeg de EU meer mogelijkheden om lidstaten tot een solide financiële huishouding te dwingen. Berlijn stelde zich hard op, wat voor veel wrijving met het noodlijdende Griekenland zorgde.

De Duitse regering besloot in 2010 om het energiebeleid radicaal om te gooien en een plan te maken voor de omschakeling naar duurzame energie: de Energiewende. Na de aardbeving in Japan en de kernramp in Fukushima nam Merkel de radicale beslissing om de Duitse kerncentrales versneld te sluiten, de laatsten in 2022. Russisch gas werd ingeschakeld als tijdelijk alternatief, naast energie uit duurzame bronnen.

Vanaf 2014 werd Duitsland geconfronteerd met het opkomende rechts-populisme en won de partij Alternative für Deutschland snel aan populariteit. De anti-Europese, anti-islamitische partij was zeer kritisch op Merkel. Tijdens de vluchtelingen crisis van 2015 verzette de AfD zich sterk tegen het asielbeleid van de regering. Met haar beroemde uitspraak "Wir schaffen das!" pleitte Merkel juist voor een gastvrije opvang van de vluchtelingen. Hoewel deze "Willkommenskultur" eerst op brede steun kon rekenen onder de bevolking, nam deze af, onder meer door de gebeurtenissen in de nieuwjaarsnacht van 2016 op het stationsplein in Keulen, waar Noord-Afrikaanse migranten massaal vrouwen hebben aangerand.

In december 2018 maakte Merkel bekend dat ze zich bij de volgende verkiezingen niet meer kandidaat zou stellen voor het kanselierschap en in 2021 de politiek zou verlaten. Haar laatste jaren als bondskanselier werden gekenmerkt door de coronapandemie. Tijdens haar laatste nieuwjaarstoespraak als kanselier, noemde ze 2020 het zwaarste jaar uit haar ambtsperiode. Bij de verkiezingen van 2021 behaalde de CDU/CSU van Merkel een historisch slecht resultaat, de verkiezingen werden gewonnen door de SPD. Olaf Scholz volgde Merkel op als bondskanselier en vormde een regering met de Groenen en de FDP. De CDU/CSU belandde in de

oppositie.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/235/angela-merkel>